

Szanowni Państwo

Z końcem ubiegłego roku Rada Miejska w Skępem podjęła uchwałę o podniesieniu stawki opłaty za odbiór odpadów komunalnych, która od lutego 2024 roku wynosi 41 zł za 1 osobę, zaś w przypadku gospodarstwa domowego, w którym bioodpady są kompostowane w kompostowniku opłata ta, wynosi 38 zł od 1 osoby. Podwyżka ta wywołała poruszenie i oburzyła wielu mieszkańców naszej gminy. Zarówno ja, jak i radni, którzy musieli podjąć tę ciężką decyzję, uważamy, że opłaty te są bardzo wysokie, dlatego też wszystkim mieszkańcom należą się wyjaśnienia, z czego ta podwyżka wynika.

Przede wszystkim, co do zasady, system odbierania odpadów komunalnych na poziomie gminy powinien się bilansować tzn. wpływy, w tym przypadku od mieszkańców, nie powinny być niższe niż wydatki ponoszone w związku z istniejącym systemem odbioru odpadów. Zaznaczyła to Najwyższa Izba Kontroli w artykule z dnia 10.05.2023 r., w którym pisze m.in. **„Gminy ustawowo zostały zobowiązane do zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie oraz do stworzenia warunków niezbędnych do ich utrzymania. Realizując ten obowiązek, gminy muszą m.in. rozwiązać problem zagospodarowania odpadów komunalnych, czyli powstających w każdej gminie śmieci. Przy czym realizując ten obowiązek, powinny dążyć do wcielenia w życie zasady „zanieczyszczający płaci”, zgodnie z którą koszty gospodarowania odpadami ponoszone są przez ich wytwórców. Powinny też dążyć do tego, by w systemie tym dochody z tytułu opłat równoważyły koszty funkcjonowania systemu”**

Należy zaznaczyć, że wybór wykonawcy do realizacji zadania polegającego na odbiorze odpadów komunalnych z terenu Miasta i Gminy odbywa się w oparciu o przepisy dotyczące zamówień publicznych, czyli w skrócie w formie przetargu, w którym uczestniczyć mogą wykonawcy spełniający wymogi zawarte w ustawie o odpadach oraz w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Do końca 2023 roku odpady odbierane były na podstawie umowy zawartej jeszcze w 2019 roku. Jej niewątpliwą zaletą był

sposób rozliczenia o charakterze ryczałtowym. Oznacza to, że niezależnie ile odpadów zostało na terenie naszej gminy wytworzone, miesięczny koszt pozostawał niezmienny. Pozwoliło to na ustalenie stawki, która również była dosyć wysoka, ale akceptowalna społecznie. Nie uległa ona zmianie przez 4 lata, co było również wynikiem nieskorzystania przez wykonawcę z możliwości waloryzacji wynagrodzenia, do czego miał prawo. W przypadku przetargu ogłoszonego w 2023 roku, w związku ze zmianą przepisów w tym zakresie, zmianie uległ przede wszystkim rodzaj rozliczenia z ryczałtowego na ilościowy, co oznacza, że wynagrodzenie płatne będzie w wysokości odpowiadającej ilości odebranych w danym miesiącu odpadów.

A teraz przejdźmy do szczegółów. Umowa z wykonawcą została zawarta po rozstrzygnięciu drugiego przetargu, gdyż pierwszy, w nadziei, że uda się uzyskać korzystniejsze warunki został unieważniony. W okresie 12 miesięcy poprzedzających ogłoszenie przetargu na terenie naszej gminy zebrano 1 974 tony odpadów, zarówno segregowanych, jak i niesegregowanych. Do przetargu, w oparciu o prognozy Krajowego Planu Gospodarki Odpadami przyjęto wzrost ilości wytwarzanych odpadów o 0,8%, a więc do poziomu 1 993 ton (1 103 tony odpadów niesegregowanych oraz 890 ton odpadów segregowanych). W przetargu podobnie, jak w poprzednim, ofertę złożył tylko 1 wykonawca, który zaoferował cenę 2 679 607,25 zł (1 706,40 zł za 1 tonę odpadów niesegregowanych oraz 895,32 zł za 1 tonę odpadów segregowanych).

Aby teraz dokonać wyliczeń, należy wskazać kilka czynników, które zadecydowały o takiej wysokości stawki za odbiór odpadów.

1. Koszt odbioru odpadów wynikający z umowy: 2 679 607,25 zł
2. Koszt administracyjny systemu: 130 000,00 zł
3. Łączny koszt systemu: 2 809 607,25 zł
4. Liczba domków letniskowych: 850 szt.
5. Opłata roczna wnoszona od jednego domku: 224,00 zł

6. Liczba mieszkańców objętych systemem zgodnie ze złożonymi deklaracjami: 5 545 (2 651 bez kompostownika, 2 894 z kompostownikiem).

A dane te przekładają się następująco na wyliczenia:

1. Roczny wpływ z tytułu opłaty od posiadaczy domków letniskowych wynosi 190 400,00 zł.

2. Pozostały roczny koszt systemu po odjęciu wpływów od posiadaczy domków letniskowych: 2 619 207,25 zł.

3. Pozostały miesięczny koszt systemu po odjęciu wpływów od posiadaczy domków letniskowych: **218 267,27 zł**

W rezultacie proste działanie matematyczne daje następujący wynik:

1. Mieszkańcy zbierający odpady bez kompostowania: $2\ 651 \times 41\ \text{zł} = 108\ 691,00\ \text{zł}$

2. Mieszkańcy zbierający odpady z kompostowaniem: $2\ 894 \times 38\ \text{zł} = 109\ 972,00\ \text{zł}$

3. Miesięczny wpływ od mieszkańców **218 663,00 zł.**

Jak obrazują wskazane wyliczenia, uchwalone przez Radę Miejską w Skępem opłaty pokrywają wyłącznie koszty związane z funkcjonowaniem systemu i nic ponadto.

Co należy zaznaczyć wysokość tej opłaty ustalona, została na podstawie przyjętych wartości, a tak do końca nie wiemy, ile faktycznie tych odpadów zostanie zebranych i może się okazać, że po dokonanej półrocznej analizie zaistnieje możliwość przynajmniej niewielkiego obniżenia opłaty. Jednocześnie uważam, że kwestie, na które Radni czy Burmistrz nie mają wielkiego wpływu, nie powinny być rozgrywane jako temat wyborczy. Oczywiście można by sztucznie obniżyć stawkę opłaty, a po wyborach jeszcze bardziej ją podnieść, aby zbilansować koszty systemu, jednakże uważam, że byłoby to okłamywanie mieszkańców, a taka praktyka jest przeze mnie nie do zaakceptowania.

Chcę się także odnieść komentarzy pojawiających się w przestrzeni publicznej a dotyczące m.in. tego, że należało poszukać innego wykonawcy. I tu muszę zaznaczyć, że prowadzenie rozmów czy negocjacji z innymi wykonawcami, a także zawarcie umowy z innym podmiotem, który nie uczestniczył w przetargu, w sytuacji gdy przetarg nie został unieważniony ze względu na brak ofert, byłoby zwykłym złamaniem prawa. Ubolewam również, że sytuacja ta spotyka się wręcz z hejtem przekraczającym ramy krytyki, przy jednoczesnym niewskazywaniu rozwiązań tego problemu czy też przedstawieniu innych konstruktywnych propozycji, również ze strony części radnych Rady Miejskiej w Skępem.

Mając powyższe na uwadze, my jako mieszkańcy naszej gminy, musimy zrobić wszystko, aby zmniejszyć ilość wytwarzanych odpadów, a także zmienić ich proporcje.

1. Starajmy się ograniczyć wytwarzanie surowców takich jak metale czy tworzywa sztuczne, co możemy osiągnąć, rezygnując z woreczków foliowych na rzecz toreb papierowych, czy też ograniczając spożycie napojów w butelkach pet lub puszkach na rzecz napojów w butelkach zwrotnych, lub zwykłej wody z kranu.
2. Starajmy się aby w jak największym stopniu segregować wszystkie odpady co pozwoli nie zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, których koszt odbioru jest znacznie wyższy od odpadów segregowanych.
3. Wszyscy przedsiębiorcy, którzy w swojej działalności wytwarzają odpady powinni zawrzeć odrębne umowy z stosownym podmiotem, tak aby nie zasilać gminnego systemu odpadami wytwarzanymi w trakcie działalności gospodarczej. Dlatego też proszę o uregulowanie tych kwestii, gdyż niebawem zostaną zintensyfikowane kontrole mające na celu wyeliminowanie tego zjawiska.

W obecnym roku odpady są odbierane z dróg gminnych lub wyższego rzędu, dlatego też w przypadku nieodebrania przez wykonawcę odpadów, niezależnie od przyczyny, proszę o niezwłoczne zgłaszanie tego faktu do pracownika Urzędu Pana Damiana Jasińskiego, pod

numerem tel. 54 287-85-58, a my na takie przypadki będziemy bezzwłocznie reagować i wyjaśniać zaistniałą sytuację.

Jednocześnie pozwolą Państwo, że podzielę się uwagami na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w naszym kraju, który uważam za źle skonstruowany i nieefektywny. Przede wszystkim uważam za wysoce niesprawiedliwe, że mieszkańcy domków letniskowych wnoszą roczną, stosunkowo niską opłatę z tytułu odbioru odpadów. Pomimo tego, że w naszej gminie została ona przyjęta na maksymalnym poziomie jest to kwota zaledwie 224 zł, co stanowi mniej niż trzymiesięczna opłata dwuosobowej rodziny mieszkającej na terenie naszej gminy. Sprawiedliwie byłoby aby opłata od domków letniskowych była wnoszona przez ich właścicieli przez okres przebywania na terenie naszej gminy i na takich samych zasadach i w wielkościach jak przez pozostałych mieszkańców gminy.

Nieodzownym też powinno być, aby budżet państwa partycypował w kosztach funkcjonowania systemu, a środki na takie wsparcie powinny pochodzić od dużych koncernów, których działalność produkcyjna przyczynia się do powstawania dużej ilości odpadów.

I wreszcie należałoby natychmiast zmienić system kontraktowania Wykonawców, gdyż obecny premiuje duże firmy, które dzięki swojej pozycji na rynku mają przewagę nad konkurencją i mogą dyktować warunki gminom.

Niejednokrotnie o tych kwestiach rozmawiałem z przedstawicielami władzy centralnej i posłami wszystkich opcji politycznych. Należy mieć nadzieję, że naciski doprowadzą do gruntownych zmian, które będą korzystne dla wszystkich mieszkańców naszego kraju.

Piotr Wojciechowski

Burmistrz Miasta i Gminy Skępe

